

J. D. DORGELO

ONDERZOEK NAAR DE ACTIVITEIT
VAN DE LEDEN DER GELDERSCHE
MAATSCHAPPIJ VAN LANDBOUW

(Active participation of farmers in a Dutch farmers' union)
a Summary in English

BULLETIN NO. 7

AFDELING SOCIOLOGIE EN SOCIOGRAFIE VAN DE LANDBOUWHOGESCHOOL
WAGENINGEN

1957

127043

VOORWOORD

Dit bulletin bevat de enigszins omgewerkte tekst van een scriptie, geschreven door een van mijn studenten. Hoewel lang niet altijd scripties qua inhoud of onderwerp voor publicatie in aanmerking komen, kan toch gezegd worden, dat te weinig van het vaak nuttige werk van studenten in de openbaarheid komt. Daar het onderwerp, dat de heer Dorgelo heeft behandeld, geheel past in het kader van de onderzoeken die op mijn afdeling worden verricht naar het verschijnsel van de organisatie in de landbouw en in het bijzonder nauw aansluit bij het in 1955 gepubliceerde bulletin over Boer en Standsorganisatie, is het verheugend, dat deze scriptie in druk kan verschijnen. Het staat echter wel vast, dat de conclusies, welke uit deze studie over de actieve deelname aan de standsorganisatie getrokken kunnen worden, niet definitief zijn en dat meer onderzoek gewenst is. Naar ik hoop, zal dit bulletin er toe bijdragen, dat onderzoek op ruimer schaal zal worden verricht.

Prof. Dr E. W. Hofstee

INHOUD

Voorwoord	3
Hoofdstuk 1. Inleiding	5
Hoofdstuk 2. De structuur van de Geldersche Maatschappij van Landbouw	7
2.1. Historische terugblik	7
2.2. De huidige samenstelling	8
Hoofdstuk 3. De activiteit van de leden	14
Hoofdstuk 4. Activiteit, bedrijfsgrootte en lidmaatschaps- duur	17
4.1. De bedrijfsgrootte van de bestuursleden	17
4.2. Activiteit en bedrijfsgrootte in het al- gemeen	19
4.3. Activiteit en lidmaatschapsduur	21
Samenvatting	23
Summary. Active participation of members in a Dutch farmers' union	25
Bijlagen	27

Hoofdstuk 1

INLEIDING

De plattelandssamenleving in Nederland wordt gekenmerkt door de aanwezigheid van een groot aantal verenigingen, werkzaam op velerlei gebied. Onder deze verenigingen zijn de z.g. standsorganisaties, de vrije verenigingen van boeren en tuinders, ongetwijfeld als zeer belangrijk te beschouwen. De functie van de standsorganisaties is gelegen in de behartiging van de belangen der leden in de ruimste zin, zowel in de landbouwtechnische, als in de sociaal-economische en culturele sfeer. Hun steeds grote betekenis is sedert kort nog toegenomen daar zij uit hun midden de personen aanwijzen, die in het Landbouwschap de werkgevers in de landbouw vertegenwoordigen.

Het welzijn ten plattelande zou er mee gebaat zijn, wanneer alle land- en tuinbouwers lid waren van een standsorganisatie. Vooralsnog is deze situatie echter verre van verwezenlijkt, met name in Gelderland ¹⁾. De standsorganisaties zijn niettemin uitgegroeid tot verenigingen met grote aantallen leden (in geheel Nederland in totaal rond 135.000 in 1953).

Behalve aan het ledental ontleent een organisatie zijn kracht aan de kwaliteit van de leden, waaronder in dit verband is te verstaan de mate van activiteit, welke de leden in het verenigingsleven aan de dag leggen. De spanningen, die zich kunnen voordoen, vloeien niet zelden voort uit de omstandigheid, dat de leden in twee groepen uiteen vallen: de actieve leden en de meelopers of passieve leden die slechts door een losse band met de vereniging zijn verbonden. Door hun negativistische instelling vormen de passieve leden een gevaar binnen de organisatie: in tijden van tegenspoed worden zij actief, d.w.z. zijn zij snel geneigd als lid te bedanken en hun eigen „protestcomité's” te vormen, zoals dit in het landbouworganisatieleven enkele malen is voorgekomen.

In deze studie worden de resultaten vermeld van een onderzoek, dat betrekking heeft op de leden van één der oudste en grootste provinciale standsorganisaties, t.w. de Gelderse Maatschappij van Landbouw (in den vervolge afgekort tot G. M. v. L.). Bij dit onderzoek is getracht de mate van activiteit der leden vast te stellen om daarna de actieve en passieve leden nader te karakteriseren door een mogelijke correlatie op te sporen met de bedrijfsgrootte en de lidmaatschapsduur.

De probleemstelling is als volgt te formuleren:

¹⁾ Dit blijkt uit de gegevens, verzameld door de Afdeling Sociologie en Sociografie der Landbouwhogeschool en gepubliceerd in Bulletin No. 2: E. Abma, „Boer en Standsorganisatie”, § 2, blz. 6.

- a. In hoeverre bestaat de G.M.v.L. uit actieve en passieve leden?
- b. Is er een verband aan te duiden tussen de mate van activiteit van de leden enerzijds en hun bedrijfsgrootte resp. lidmaatschapsduur anderzijds?

De voor de beantwoording van deze vragen benodigde gegevens zijn ten dele ontleend aan de ledenlijsten, aanwezig in het archief van de G.M.v.L. te Arnhem. De belangrijkste cijfers zijn echter verstrekt door een twintigtal afdelingssecretarissen; deze functionarissen bleken bereid de leden hunner afdelingen te beoordelen op de mate van activiteit.

In verband hiermede is een woord van dank tot Ir G. J. Klompe, Secretaris van de Geldersche Maatschappij van Landbouw, en tot de betrokken afdelingssecretarissen dan ook op zijn plaats.

Hoofdstuk 2

DE STRUCTUUR VAN DE
GELDESCHE MAATSCHAPPIJ VAN LANDBOUW2.1. *Historische terugblik*

Alvorens over te gaan tot de bespreking van de uitkomsten van het uitgevoerde onderzoek naar de activiteit van de leden der G.M.v.L., is het gewenst in dit hoofdstuk enkele structurele facetten van de Maatschappij te belichten, in het bijzonder de sociale positie van haar leden, zoals deze zich in het verleden heeft ontwikkeld tot de tegenwoordige situatie, en de functieverdeling binnen de organisatie.

De G.M.v.L. is, evenals de overige oude provinciale landbouwmaatschappijen en -genootschappen, door een aantal „heren”, overwegend adellijke grondeigenaren, opgericht in 1845. De maatschappelijke positie van de initiatiefnemers heeft gedurende lange tijd zijn stempel gedrukt op de samenstelling van de ledenlijst: praktische landbouwers kwamen er vele jaren slechts in geringe mate op voor. In de loop van de tijd zijn echter belangrijke wijzigingen opgetreden in de onderlinge verhouding tussen de groepen landbouwers, grondeigenaren en de overige leden (belangstellenden), welke laatsten allerhande beroepen uitoefenden. Een beeld van deze ontwikkeling geeft Tabel 1 ²⁾.

Tabel 1

De leden van de G.M.v.L. in 1845, 1895 en 1955 naar beroep
(Composition of membership of the G.M.v.L. in 1845, 1895
and 1955 by occupation)

Beroep	Aantal leden in:						Occupation
	1845		1895		1955		
	Abs.	%	Abs.	%	Abs.	%	
Landbouwers	110	21	2.433	57	8.614	87	Farmers
Grondeigenaren	109	20	811	19			Landowners
Belangstellenden	314	59	1.024	24	1.300	13	Non-farm people

2) Bronnen: „Mededelingen en Handelingen (later: „Berichten”) van de G.M.v.L.”, Jaargang 1846 en 1895, ledenlijsten over 1955.

Uit deze tabel blijkt, dat in 1845 slechts één op de 5 leden de landbouw beoefende; in 1895 bedroeg het aandeel van de boeren 3 op de 5 leden, terwijl dit in 1955 bijna 9 op de 10 leden was. Bovendien komt onder de groep niet-grondgebruikers een aanzienlijk aantal rustende boeren voor.

Hoewel hieromtrent geen exacte cijfers bekend zijn, is uit het archief van de G. M. v. L. wel gebleken, dat de "heren" nog lange tijd een vooraanstaande plaats innamen in het verenigingsleven, doordat zij de bestuurszetels in het Hoofdbestuur en de afdelingsbesturen slechts zeer geleidelijk overdroegen aan de boeren. Tegenwoordig komen de "heren" nog sporadisch voor onder de bestuursfunctionarissen.

Het zou interessant zijn de sociale positie van de groep landbouwers onder de leden nader te bezien door een differentiatie naar de bedrijfsgrootte. Wat de historische ontwikkeling betreft, is dit niet mogelijk. Er zijn echter aanwijzingen, dat men aanvankelijk het ledental zocht uit te breiden door de grote boeren tot toetreding te bewegen. Dit blijkt uit de woorden van diverse bestuursfunctionarissen uit de 19de eeuw³⁾. Gezien tegen de algemene sociaal-culturele achtergrond ligt de veronderstelling voor de hand, dat in een later tijdvak (om de gedachten te bepalen: na ± 1900) het aandeel van de kleine boeren (minder dan 10 ha cultuurgrond) geleidelijk is toegenomen in de groep ledenlandbouwers. Daarmee in verband doet zich tevens de vraag voor in hoeverre ook de bezetting van de bestuurszetels is overgegaan van de grote naar de kleinere boeren; ook hier is een zekere „na-ijling” te verwachten tussen de samenstelling der besturen en de verhoudingen binnen het totale ledental. Hierop zal nog worden teruggekomen in Hoofdstuk 4.

2.2. De huidige samenstelling

In het voorgaande werd er reeds de aandacht op gevestigd, dat de G. M. v. L. thans vrijwel een zuivere standsorganisatie van boeren en tuinders is: naar schatting meer dan 95% van de leden bestaat uit bedrijfshoofden in land- en tuinbouw en rustende grondgebruikers.

Met betrekking tot de sociale positie van de leden-grondgebruikers zijn de bedrijfsgrootten van betekenis. Hieromtrent zijn in 1953 door de Afdeling Sociologie en Sociografie van de Landbouwhogeschool gegevens verzameld, met behulp waarvan Tabel 2 is samengesteld. Ter vergelijking is ook de bedrijfsgrootteverdeling van alle grondgebruikers met 1 ha en meer cultuurgrond (volgens de Landbouwtelling 1950) vermeld. Teneinde regionale verschillen tot uiting te doen komen zijn de cijfers gegeven per groep van landbouwgebieden (zie Fig. 1). Daar de G. M. v. L. in het landbouwgebied VI (Rijk van Nijmegen) slechts 2 leden telt, is dit gebied in deze studie buiten beschouwing gelaten.

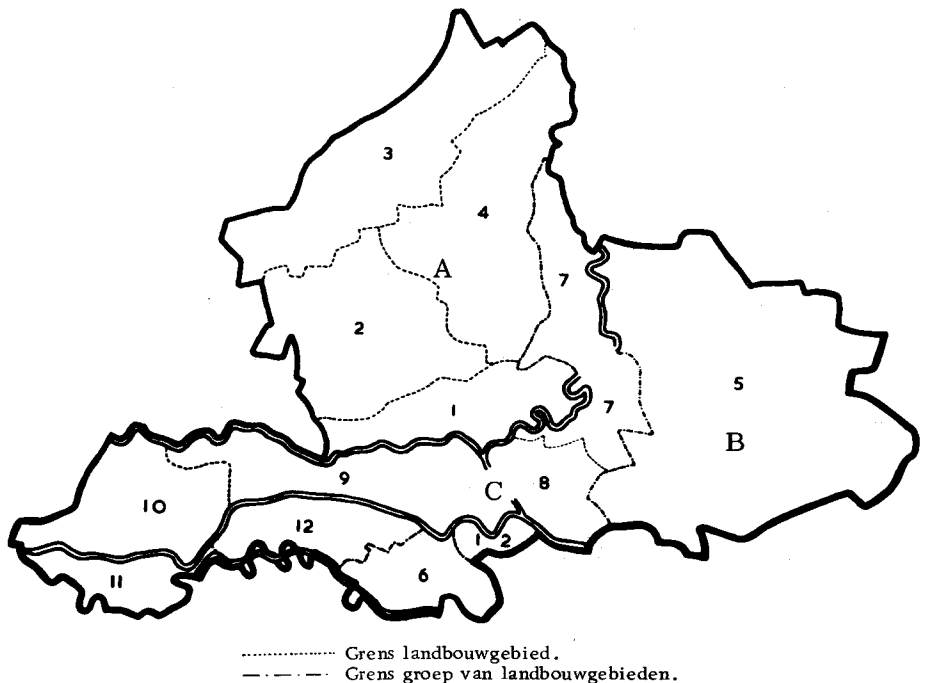
Tabel 2 toont aan, dat van alle leden-grondgebruikers van de G. M. v. L. 65% tot de groep van de kleine boeren (bedrijven klei-

3) Zie b.v. het jaarverslag over 1857.

Tabel 2
Aantal grondgebruikers en aantal leden
naar bedrijfsgrootte in 1953
(Number of farmers and number of members of the G. M. v. L.
in 1953 by size of farm and agricultural district)

Bedrijfsgrootte (Size of farm)	Alle grond- gebruikers (Farmers)		Leden G. M. v. L. Members G.M.v. L.	
	Abs.	%	Abs.	%
Veluweblok				
1 - 5 ha	7.400	58	822	38
5 - 10 ha	3.522	28	806	38
10 - 15 ha	953	8	262	12
15 - 30 ha	664	5	205	10
30 ha en meer	127	1	48	2
Totaal	12.666	100	2.143	100
Graafschap Zutphen				
1 - 5 ha	5.717	43	755	19
5 - 10 ha	4.580	34	1.714	43
10 - 15 ha	1.783	13	901	23
15 - 30 ha	1.255	9	552	14
30 ha en meer	119	1	45	1
Totaal	13.454	100	3.967	100
Rivierengebied				
1 - 5 ha	8.044	53	587	26
5 - 10 ha	3.693	24	694	31
10 - 15 ha	1.446	10	315	14
15 - 30 ha	1.464	10	451	20
30 ha en meer	545	4	176	8
Totaal	15.192	100	2.223	100
Gelderland				
1 - 5 ha	21.161	51	2.164	26
5 - 10 ha	11.795	29	3.214	39
10 - 15 ha	4.182	10	1.478	18
15 - 30 ha	3.383	8	1.208	14
30 ha en meer	791	2	269	3
Totaal	41.312	100	8.333	100

ner dan 10 ha) behoort en 35% tot de grotere boeren (bedrijven groter dan 10 ha). Toch zijn de grotere boeren in de Maatschap-
pij relatief veel sterker vertegenwoordigd dan onder alle grond-
gebruikers in Gelderland (resp. 80% kleine en 20% grote boeren).

Landbouwgebieden

Zandgronden (Sandy soils)

- I Veluwezoom.
- II Nederveeluwe.
- III Overveluwe.
- IV Oostelijke Veluwe.
- V Graafschap Zutphen.
- VI Rijk van Nijmegen.

Rivierkleigronden (River clay soils)

- VII IJselstreek.
- VIII De Lijmers.
- IX Betuwe.
- X Tielerwaard.
- XI Bommelerwaard.
- XII Land van Maas en Waal.

Groepen van landbouwgebieden

A (I, II, III, IV)
Veluweblok.

B (V)
Graafschap Zutphen.

C (VII, VIII, IX, X, XI, XII)
Rivierengebied.

Figuur 1
 Indeling van de provincie Gelderland in landbouwgebieden
 (Division of the province of Guelderland into
 agricultural districts)

Dit is ten dele een gevolg van de omstandigheid, dat vele bedrijfshoofden in de klasse 1 - 5 ha een neven- of hoofdberoep buiten de agrarische sector uitoefenen en daardoor weinig geneigd zijn lid te worden van een boerenstandsorganisatie. De grote verschillen tussen de percentages voor de grootteklasse 1 - 5 ha voor alle grondgebruikers en de leden van de G. M. v. L. worden

hierdoor echter ongetwijfeld niet verklaard. In Hoofdstuk 4 wordt op dit feit nader teruggekomen.

Met betrekking tot de 3 delen van de provincie blijkt uit Tabel 2 dat het aandeel van de kleine boeren in de Maatschappij het grootst is op de Veluwe (76%), aanmerkelijk geringer in de Graafschap (62%) en het kleinst in het Rivierengebied (57%). Dit is in grote trekken in overeenstemming met het algemene beeld van de bedrijfsgruotteverdeling van alle grondgebruikers. Alleen valt op te merken, dat het percentage voor het Rivierengebied geflatteerd is, daar een groot aantal tuinders met bedrijven kleiner dan 5 ha, wat hun sociale positie aangaat, niet tot de kleine agrariërs kan worden gerekend. Voor dit gebied geldt dus, dat de meerderheid van de leden uit grote boeren en tuinders bestaat, hetgeen zonder twijfel samenhangt met de dominerende plaats, die de grote boeren daar in het algemeen in het maatschappelijk leven innemen (14% van alle grondgebruikers heeft een bedrijf groter dan 15 ha), waardoor de kleine boeren zich meer afzijdig zullen houden dan elders in Gelderland.

Teneinde een indruk te verkrijgen van de lidmaatschapsduur van de leden der G. M. v. L. is door een steekproef ter grootte van 20 afdelingen nagegaan, in welke perioden zij als lid zijn toetreden. Wat betreft de keuze van deze afdelingen, moge verwezen worden naar Hoofdstuk 3. De opbouw van de Maatschappij volgens de lidmaatschapsduur van de leden is weergegeven in Tabel 3 en Diagram 1⁴).

Tabel 3
Periode van toetreding der leden van de G. M. v. L. in 1955;
steekproef van 20 afdelingen
(Period of joining the G. M. v. L. by agricultural district)

Periode van toetreding (Period of joining)	Aantal leden							
	Veluweblok		Graafschap Zutphen		Rivieren- gebied		Gelderland	
	Abs.	%	Abs.	%	Abs.	%	Abs.	%
1950-1955	135	25	147	15	84	17	366	18
1945-1950	208	38	404	41	223	46	835	42
1936-1941	77	14	108	11	55	11	240	12
1931-1936	51	9	123	13	46	10	220	11
1926-1931	20	4	63	6	31	6	114	6
1921-1926	13	2	37	4	25	5	75	4
vóór 1921	41	8	100	10	23	5	164	8
Totaal	545	100	982	100	487	100	2.014	100

Uit het ongelijkmatig verloop van de procentuele cijfers blijkt, dat de toename van het ledental in de beschouwde periode (van

4) In 1941 werden op last van de Duitse bezetters de landbouwmaatschappijen ontbonden.

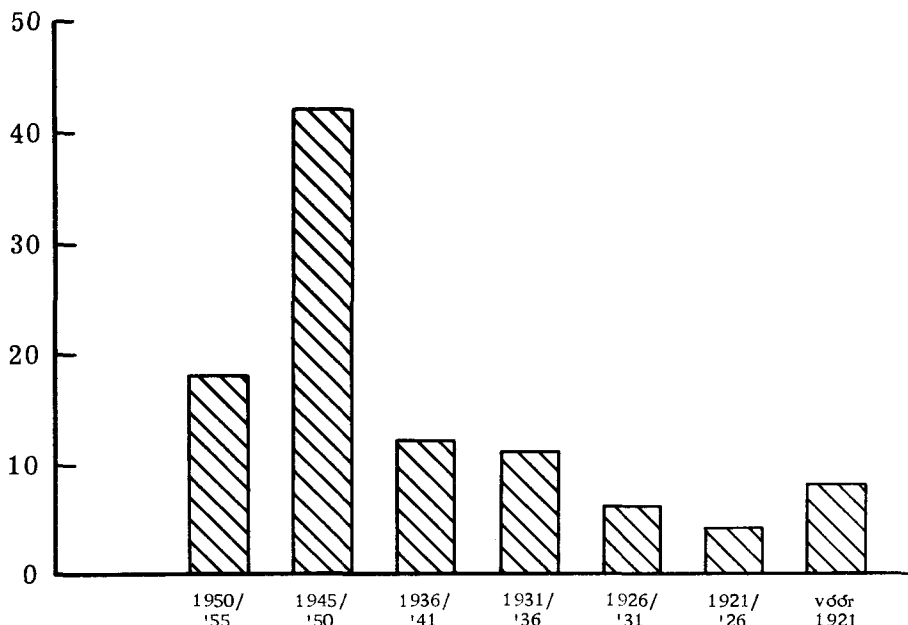

Diagram 1
Percentage leden naar periode van toetreding
(Percentage of members by period of joining)

± 6.000 leden in 1914 tot ± 10.000 in 1955) niet steeds in hetzelfde tempo heeft plaatsgevonden. Inderdaad tonen de jaarverslagen van de Maatschappij aan, dat het ledental in de perioden 1914 - 1920 en 1945 - 1950 (in en na de beide Wereldoorlogen) sterk is gestegen, terwijl het van 1920 tot 1926 vrij sterk is gedaald. Deze ontwikkeling verklaart, dat van alle leden 60% eerst na de 2de Wereldoorlog is toegetreden, evenals het relatief hoge percentage (8%) voor de oudste leden (van de jaren vóór 1921) en het lage cijfer voor de periode 1921 - 1926. Verder is het opvallend, dat de afdelingen in het Rivierengebied relatief weinig, in de Graafschap Zutphen juist relatief veel leden van vóór 1921 bezitten. Ten slotte houdt het hoge percentage van 25% voor de periode 1950 - 1955 van het Veluweblok waarschijnlijk verband met de fusie in 1950 met de Bond van Kleine Boeren, die vooral op de Veluwe veel leden telde.

In Tabel 4 is het verband weergegeven tussen de bedrijfsgrootte en de lidmaatschapsduur van de leden der 20 afdelingen.

Ofschoon voor elke toetredingsperiode het hoogste percentage in de grootteklasse 5 - 10 ha valt, is uit Tabel 4 wel op te maken, dat zich onder de leden, die vóór de 2de Wereldoorlog reeds toetraden, relatief bijna 2 maal zo veel boeren met een bedrijf groter dan 10 ha bevinden als onder de leden van na de oorlog. Na 1945 valt een relatief sterke toeneming op van boeren met een bedrijf van minder dan 5 ha. De leden zonder bedrijf (c.q. minder

Tabel 4
 Periode van toetreding der leden van de G. M. v. L. naar
 bedrijfsgrootte; steekproef van 20 afdelingen
 (Period of joining the G. M. v. L. by size of farm)

Bedrijfsgrootte (Size of farm)	Periode van toetreding						
	1950- 1955	1945- 1950	1936- 1941	1931- 1936	1926- 1931	1921- 1926	vóór 1921
0 - 1 ha	25	13	8	10	7	16	18
1 - 5 ha	24	28	16	16	23	17	16
5 - 10 ha	33	35	38	38	29	25	30
10 - 15 ha	10	14	20	21	17	20	14
15 - 30 ha	6	9	18	14	18	20	19
30 en meer	2	1	2	2	7	1	3
Totaal	100	100	100	100	100	100	100

dan 1 ha) zijn vooral na de oorlog toegetreden, waarbij valt op te merken, dat onder de 16, resp. 18% met 0 - 1 ha lid geworden vóór 1926, hoofdzakelijk rustende boeren voorkomen, die bij hun toetreding dus wel een bedrijf uitoefenden.

De grote lijn van Tabel 4 is op enigszins andere wijze voorgesteld in Tabel 5, waarin ook de absolute aantallen zijn opgenomen.

Tabel 5
 Bedrijfsgrootte van de naoorlogse en vooroorlogse leden
 der G. M. v. L. in 1955; steekproef van 20 afdelingen
 (Number of members who joined the G. M. v. L. before and
 after the war, by size of farm)

Bedrijfsgrootte (Size of farm)	Als lid toegetreden					
	na 1945		vóór 1941		Totaal	
	Abs.	%	Abs.	%	Abs.	%
0 - 1 ha	201	69	89	31	290	100
1 - 5 ha	321	70	138	30	459	100
5 - 10 ha	415	60	273	40	688	100
10 - 15 ha	153	50	151	50	304	100
15 - 30 ha	95	41	138	59	233	100
30 ha en meer	16	40	24	60	40	100
Totaal	1.201	60	813	40	2.014	100

De cijfers van de Tabellen 4 en 5 vormen een bevestiging van de juistheid der eerder geuite veronderstelling, dat in de loop van de 20ste eeuw de gemiddelde bedrijfsgrootte van de leden langzaam is gedaald, doordat de kleine boeren zich in sterkere mate gingen aansluiten dan voordien het geval was.

Hoofdstuk 3

DE ACTIVITEIT VAN DE LEDEN

Tracht men de leden van een organisatie te differentiëren naar de mate, waarin zij aan het verenigingsleven deelnemen, dan kan men twee wegen volgen:

- a. men kan de leden splitsen in de bestuursfunctionarissen en de overige leden;
- b. indien dit praktisch uitvoerbaar is, kunnen de leden verdeeld worden in enkele groepen op grond van het vergaderingsbezoek.

Bij de methode sub a gaat men uit van de verwachting, dat degenen, die bestuursfuncties vervullen, tot de actieve leden kunnen worden gerekend. Tevens krijgt men, wanneer deze werkwijze wordt gevolgd, een indruk van de aard van de functieverdeling binnen de organisatie. Bij een standsorganisatie zijn b. v. de bedrijfsgrootten van de bestuursleden te vergelijken met die van alle leden. De resultaten van deze methode, toegepast op alle afdelingen van de G. M. v. L., vindt men in Hoofdstuk 4.

De werkwijze sub b heeft tot voordeel, dat een verdere differentiatie van de „gewone” leden plaatsvindt; ook in deze groep zijn immers actieve personen te verwachten, al bezetten zij ten tijde van het onderzoek geen bestuurszetels. Door de medewerking van het Secretariaat van het Hoofdbestuur der G. M. v. L. was het mogelijk aan de secretarissen van 20 van de 100 afdelingen te verzoeken ieder lid te beoordelen op grond van de frequentie, waarmee de afdelingsvergaderingen werden bezocht. De waardering van de leden is geschied volgens onderstaande beoordelingschaal:

- 1 = woont vergaderingen zo goed als nooit bij;
- 2 = woont vergaderingen af en toe bij;
- 3 = woont vergaderingen zo goed als altijd bij.

Uiteraard is dit een subjectieve maatstaf: de ene secretaris zal de leden gemiddeld gunstiger beoordelen dan de andere. Hieraan kan men bij een dergelijk onderzoek echter moeilijk ontkomen⁵⁾.

Bij de keuze van de 20 afdelingen is met de volgende omstan-

5) De ene secretaris zal de grens tussen actieve en matig actieve, en tussen matig actieve en passieve leden anders leggen dan gene. Baseert men zich op het oordeel van de secretarissen, dan wordt regionale vergelijking gevaarlijk. Men dient dan ook aan de verhoudingen voor de afzonderlijke afdelingen, zoals deze in Tabel 6 worden vermeld, niet te grote waarde te hechten. Wel echter mag men aannemen, dat in de uitkomst voor de gehele provincie de toevallige fouten elkaar hebben opgeheven. Voorts dient opgemerkt te worden, dat de gevolgde methode minder bezwaarlijk is, wanneer men de resultaten gebruikt om de onderscheiden categorieën van actieve, matig actieve en passieve leden nader te typeren, zoals in dit bulletin wordt gedaan aan de hand van de bedrijfsgrootte en de periode van toetreding tot de G. M. v. L.

digheden rekening gehouden. De G. M. v. L. telde in 1955 in totaal ± 10.000 leden, verdeeld over 100 afdelingen, waarvan het gemiddeld ledental regionaal echter sterk uiteenliep. Zo bedroeg dit in de Achterhoek 145, op de Veluwe 85, in het Rivierengebied 65 leden. Daar de grootte van een afdeling van invloed kan zijn op de gemiddelde activiteit van de leden, was het gewenst zowel grote als kleine afdelingen, verspreid over de gehele provincie i. v. m. eventuele regionale activiteitsverschillen, in de steekproef op te nemen, teneinde deze zo representatief mogelijk te doen zijn. De 20 afdelingen dienden in totaal ongeveer $20/100 \times 10.000 = 2.000$ leden te tellen. Van het totale ledental woonde bijna 50% in de Achterhoek, $\pm 35\%$ op de Veluwe en ruim 15% in het Rivierengebied. Een en ander leidde tot de volgende verdeling van de 20 steekproefafdelingen over de provincie Gelderland:

$$\text{Achterhoek:} \quad \frac{1.000}{145} = 7 \text{ afdelingen;}$$

$$\text{Veluwe:} \quad \frac{700}{85} = 8 \text{ afdelingen;}$$

$$\text{Rivierengebied:} \quad \frac{300}{65} = 5 \text{ afdelingen.}$$

Tenslotte is rekening gehouden met de oprichtingsjaren van de afdelingen; zowel de oude als de jonge afdelingen zijn in de steekproef zo goed mogelijk naar verhouding vertegenwoordigd.

In Tabel 6 zijn per afdeling de percentages actieve leden (beoordelingscijfer 3), matig actieve (beoordelingscijfer 2) en passieve leden (beoordelingscijfer 1) vermeld.

De totaalcijfers voor geheel Gelderland (onderaan Tabel 6) tonen aan, dat de activiteit van de leden in het algemeen zeer gering is: de helft van de leden woont praktisch nooit een vergadering bij, een vierde deel bezoekt af en toe een vergadering, terwijl slechts 24% geregeld aanwezig is en tot de actieve leden kan worden gerekend. Ondanks het feit, dat de percentages voor enkele afdelingen (b. v. de nrs. 10 en 15) sterk afwijken van de gemiddelden voor de 3 delen van de provincie, kan men tussen de groepen van landbouwgebieden één verschilpunt opmerken, dat van betekenis is. Terwijl de gemiddelden voor Veluweblok en Rivierengebied nagenoeg gelijk zijn, toont de Graafschap een somberder beeld dan men wellicht zou hebben verwacht: niet minder dan 60% van de leden bezoekt zelden of nooit een afdelingsvergadering, 21% is af en toe aanwezig en slechts 19% is werkelijk actief lid. Deze situatie is moeilijk aan bepaalde mentaliteitsverschillen toe te schrijven; integendeel, de landbouwers in de Graafschap Zutphen onderscheiden zich in het algemeen van hun collega's op de Veluwe en in het Rivierengebied door een grotere mate van vooruitstrevendheid t.o.v. tal van vraagstukken, die in de agrarische samenleving optreden. Ook in de ontwikkelingsgeschiedenis van de standsorganisaties, met name van de G. M. v. L., nam de Graafschap steeds een vooraanstaande plaats in ⁶⁾. Mogelijk wordt de

⁶⁾ Gegevens omtrent de quantitative positie van de standsorganisaties in Gelderland in: E. Abma: „Boer en Standsorganisatie”, § 3, blz. 10 en bijl. II.

Tabel 6
 Mate van activiteit van de leden der G. M. v. L. ;
 steekproef van 20 afdelingen
 (Extent of activity of the members of the G. M. v. L.)

Afdeling (Local affiliate)	Aantal leden	Actieve leden	Matig actieve leden	Passieve leden	Totaal
	Abs.	%	%	%	%
Veluweblok					
Afdeling 1	124	26	31	43	100
2	84	25	40	35	100
3	81	38	34	28	100
4	78	22	33	45	100
5	78	36	35	29	100
6	59	31	32	37	100
7	32	19	40	41	100
Totaal Veluweblok	536	29	34	37	100
Graafschap Zutphen					
Afdeling 8	227	11	19	70	100
9	208	11	17	72	100
10	152	36	18	46	100
11	142	18	25	57	100
12	130	19	39	42	100
13	103	24	20	56	100
Totaal Graafschap Zutphen	962	19	21	60	100
Rivierengebied					
Afdeling 14	107	35	38	27	100
15	86	9	25	66	100
16	73	38	47	15	100
17	62	29	24	47	100
18	61	23	21	56	100
19	51	26	48	26	100
20	29	38	27	35	100
Totaal Rivierengebied	469	28	33	39	100
Totaal Gelderland Afd. 1 t/m 20	1.967	24	27	49	100

geringe activiteit van de leden in de Graafschap veroorzaakt door het grote ledental per afdeling en het soms uitgestrekte werkgebied van de afdelingen. Een splitsing van de hier gelegen afdelingen zou waarschijnlijk de situatie aanzienlijk kunnen verbeteren.

Hoofdstuk 4

ACTIVITEIT, BEDRIJFSGROOTTE
EN LIDMAATSCHAPSDUUR

4.1. De bedrijfsgrootte van de bestuursleden

Zoals reeds werd uiteengezet in Hoofdstuk 3, zijn de gezamenlijke bestuursleden te beschouwen als een selectie uit de actieve leden. Teneinde op grond van dit criterium een eerste indruk te verkrijgen van de activiteit van de leden in de verschillende bedrijfsgrootteklassen is een frequentieverdeling samengesteld van de bedrijfsgrootten van alle bestuursleden van de 100 afdelingen der G.M.v.L. in 1955, voorzover deze functionarissen in dat jaar grondgebruiker waren. Het betrof hier in totaal 540 personen, d.i. $\pm 7\%$ van alle leden-grondgebruikers. De resultaten zijn vermeld in Tabel 7 voor Gelderland en in Bijlage I voor de groepen van landbouwgebieden; tevens zijn daarin ter vergelijking de overeenkomstige cijfers voor alle leden-grondgebruikers opgenomen.

Tabel 7

Leden en bestuursleden van de G.M.v.L. naar bedrijfsgrootte
(Members and executive members of the G.M.v.L.
by size of farm)

Bedrijfsgrootte (Size of farm)	Alle leden (All members)		Bestuursleden (Executives)		Concentratie- getal
	Abs.	%	Abs.	%	5 in % van 3
1	2	3	4	5	6
Gelderland					
1 - 5 ha	2.164	26	86	16	62
5 - 10 ha	3.214	39	135	25	64
10 - 15 ha	1.478	18	99	18	100
15 - 30 ha	1.208	14	158	29	207
30 ha en meer	269	3	62	12	400
Totaal	8.333	100	540	100	100

De percentages van kolom 5 zijn omgerekend in procenten van de bijbehorende percentages van kolom 3 tot concentratiegetallen (zie kolom 6), die een duidelijk beeld geven van de mate, waarin de groepen leden per grootteklasse zijn vertegenwoordigd in de

afdelingsbesturen. Zowel de cijfers voor geheel Gelderland als die voor de 3 delen der provincie tonen duidelijk aan, dat de kleine boeren (minder dan 10 ha) relatief weinig zitting hebben in de besturen; de grotere boeren (10 ha en meer) daarentegen zijn in sterke mate als bestuursfunctionaris werkzaam, met name de leden met bedrijven van meer dan 15 ha. Men kan zeggen, dat de kleine boeren in de besturen ondervertegenwoordigd, hun grotere collega's daarin oververtegenwoordigd zijn. Op de Veluwe ligt de verhouding voor de kleine boeren nog het gunstigst; hier vormen zij echter ook 76% van de leden tegen 62% resp. 57% in beide andere gebieden. Het algemene beeld van de Graafschap Zutphen is ook in dit verband het ongunstigst: de verhoudingsgetallen lopen daar wel zeer sterk uiteen.

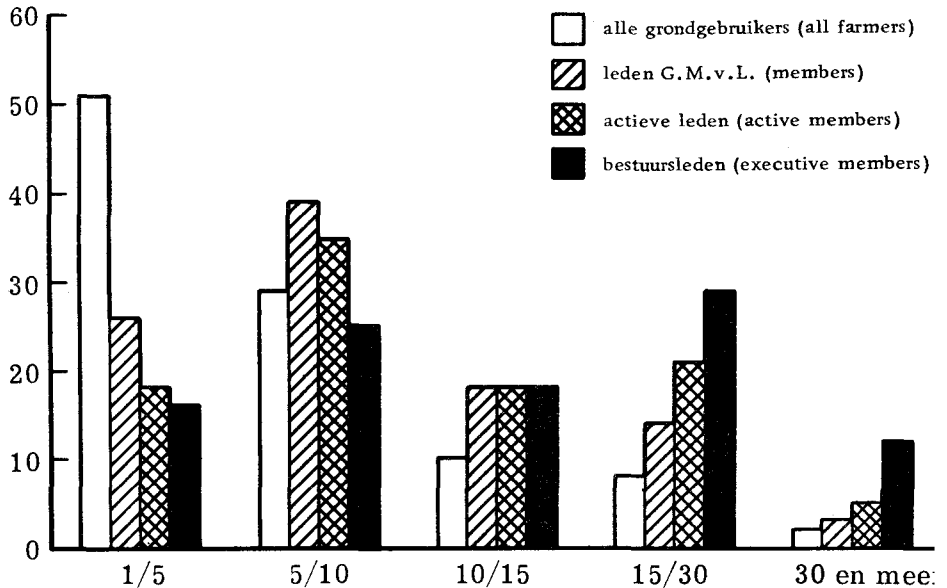

Diagram 2
 Percentage boeren, leden, actieve leden en bestuursleden
 per grootteklasse
 (Graphic representation of Table 9)

Diagram 2 laat nog eens zien, dat met het toenemen van de bedrijfs grootte niet alleen het relatieve aantal in de G.M.v.L. georganiseerde boeren stijgt, maar tevens, en in veel sterkere mate, de activiteit van de leden t. a. v. het uitoefenen van bestuursfuncties. Het is echter een open vraag, in hoeverre dit laatste samenhangt met een mogelijk grotere ontwikkeling en belangstelling voor het verenigingswerk en gunstiger organisatorische eigenschappen bij de grotere boeren. Het is immers ook denkbaar, dat de sterke positie, die de grotere boeren in de besturen in het algemeen innemen, in de eerste plaats een gevolg is van de historische ontwikkeling, waar aanvankelijk vooral zij het waren, die als

lid tot de G.M.v.L. toetraden en naderhand geleidelijk de bestuursfunctie van de „heren” overnamen. In verband hiermede is het gewenst na te gaan, of er onder de niet-bestuursleden in de kleinere bedrijfsgroottesklassen eveneens actieve leden voorkomen en zo ja, in welke mate.

4.2. Activiteit en bedrijfsgrootte in het algemeen

De resultaten van het onderzoek naar de activiteit van alle leden (gebaseerd op het vergaderingenbezoek) van 20 afdelingen van de G.M.v.L., gedifferentieerd naar de bedrijfsgrootte, zijn weergegeven in Tabel 8 voor geheel Gelderland en in Bijlage II voor de groepen van landbouwgebieden.

Tabel 8
Activiteit van de leden van de G.M.v.L. naar bedrijfsgrootte
(Extent of activity of members by size of farm)

Bedrijfs- grootte (Size of farm)	Alle leden (All members)		Actieve leden (Active members)		Activi- teits- getal	Passieve leden (Passive members)		Passivi- teits- getal
	Abs.	%	Abs.	%	5 in % van 3	Abs.	%	8 in % van 3
1	2	3	4	5	6	7	8	9
Gelderl. minder dan 1 ha	267	14	60	13	93	142	15	107
1 - 5 ha	455	23	71	15	65	247	26	113
5 - 10 ha	677	34	154	33	97	332	35	103
10 - 15 ha	297	15	74	16	107	141	15	100
15 - 30 ha	231	12	83	18	150	82	9	75
30 ha en meer	40	2	20	4	200	11	1	50
Totaal	1.967	100	462	100	100	955	100	100

In deze tabel geeft het activiteitsgetal de verhouding aan tussen het percentage actieve leden en het percentage leden per grootteklasse. Wanneer van de actieve leden 15 % een bedrijf van 1 - 5 ha heeft, terwijl dit percentage voor alle leden 23 bedraagt, wordt het activiteitsgetal gevonden door de breuk $15/23$ te vermenigvuldigen met 100. Het blijkt nu, dat de activiteit van de leden met minder dan 1 ha (in de meeste gevallen niet-grondgebruikers of rentenierende boeren, soms ook tuinders) nauwelijks achterblijft bij die van de andere grootteklassen. Uit Bijlage II blijkt, dat in het bijzonder in de Graafschap deze categorie zelfs sterker onder

de actieve leden is vertegenwoordigd dan onder het totaal aantal leden.

De boeren met een bedrijf van 1 - 5 ha daarentegen blijven onder de actieve leden sterk ten achter (activiteitsgetal voor Gelderland 65, voor de drie groepen van landbouwgebieden variërend van 53 tot 74). De boeren met 5 - 10 ha vormen een overgangsgroep; alleen op de Veluwe ligt voor deze groep het activiteitsgetal boven 100. Boven 10 ha blijkt het activiteitsgetal steeds meer dan 100 te bedragen. De conclusie moet luiden, dat er een verband bestaat tussen bedrijfsgrootte en verenigingsactiviteit en wel in die zin, dat de grotere boeren meer deelnemen aan de uitingen van het verenigingsleven dan hun kleinere collega's.

Interessant is verder, dat - zoals uit Tabel 8 blijkt - op de Veluwe onder de leden met een bedrijf groter dan 15 ha, in afwijking van het provinciale gemiddelde, relatief veel passieve leden voorkomen (zie Bijlage II). In de Graafschap daarentegen komen deze leden juist bijzonder gunstig voor den dag. De verklaring moet waarschijnlijk gezocht worden in het feit, waarop reeds door Abma werd gewezen, n.l. dat een sterk overwegen van de kleine boeren de belangstelling voor het deelnemen aan het verenigingsleven onder de grotere boeren doet verminderen, terwijl, wanneer de grotere boeren sterk zijn vertegenwoordigd, vele kleinere zich niet meer thuis voelen⁷⁾. Dit zou dus niet alleen gelden voor het al of niet lid zijn van een standsorganisatie, maar ook voor het al dan niet actief deelnemen aan het verenigingsleven.

Vergelijken we tenslotte nogmaals de mate, waarin de grondgebruikers met verschillende bedrijfsgrootte vertegenwoordigd zijn onder alle boeren, onder de leden, de actieve leden en de bestuursleden van de G. M. v. L., dan blijkt uit Tabel 9 en Diagram 2 zeer duidelijk, hoe de grotere bedrijfsgrootteklassen sterk oververtegenwoordigd zijn onder de actieve leden en de bestuursleden.

Tabel 9
Alle boeren, leden, actieve leden en bestuursleden
van de G. M. v. L. naar bedrijfsgrootte
(Four categories of farmers by size of farm)

	1-5 ha	5-10 ha	10-15 ha	15-30 ha	30 ha en meer	Totaal	
Alle boeren	51	29	10	8	2	100	All farmers
Leden	26	39	18	14	3	100	All members
Actieve leden	18	38	18	21	5	100	Active mem- bers
Bestuursleden	16	25	18	29	12	100	Executive members

⁷⁾ Boer en Standsorganisatie, p. 12 en 13.

Men kan hieruit echter ook afleiden dat de verenigingsactiviteit van de leden met 1 - 15 ha, gebaseerd op de belangstelling voor de vergaderingen, aanmerkelijk groter is dan men zou afleiden uit de verdeling van de bestuurszetels over de bedrijfsgrootteklassen. Naar alle waarschijnlijkheid is de sterke positie, die de grotere boeren in de afdelingsbesturen bezetten – een positie, die in geen verhouding staat tot het percentage grotere boeren onder alle leden – te beschouwen als een erfenis van het verleden. Het is welhaast zeker, dat er bij de actieve leden met 1 - 15 ha nog meer personen gevonden kunnen worden, die de capaciteiten bezitten voor de uitoefening van een functie in een afdelingsbestuur en daartoe ook bereid zijn. Indien de reeds aangevangen ontwikkeling in de richting van een sterkere vertegenwoordiging van de kleine boeren in de besturen in versneld tempo kan worden voortgezet, zou men hiermee wellicht kunnen bereiken, dat, in de eerste plaats, de zo geringe activiteit van de kleine boeren onder de leden zal toenemen en de band met hun organisatie verstevigd zal worden en, in de tweede plaats, dat de ongeorganiseerde kleine boeren met bedrijven beneden 10 ha in sterkere mate als lid zullen toetreden. In het algemeen zullen de kleine boeren zich dan meer met de G. M. v. L. identificeren dan thans het geval is.

4.3. Activiteit en lidmaatschapsduur

In Tabel 10 en Bijlage III, die op analoge wijze zijn samengesteld als Tabel 8 en Bijlage II, is een overzicht gegeven van de activiteit van de leden der G. M. v. L., gedifferentieerd naar hun lidmaatschapsduur.

Tabel 10

Activiteit van de leden van de G. M. v. L. naar lidmaatschapsduur
(Extent of activity of members by period of joining)

Periode van toetreding (Period of joining)	Alle leden (All members)		Actieve leden (Active members)		Activiteits- getal	Passieve leden (Passive members)		Passiviteits- getal
	Abs.	%	Abs.	%	5 in % van 3	Abs.	%	8 in % van 3
1	2	3	4	5	6	7	8	9
Gelderland								
1950-1955	366	18	72	16	89	175	18	100
1945-1950	835	42	173	37	88	397	42	100
1936-1941	240	12	62	13	108	109	11	92
1931-1936	220	11	60	13	118	104	11	100
1926-1931	114	6	32	7	117	55	6	100
1921-1926	75	4	14	3	75	40	4	100
vóór 1921	164	8	53	11	138	73	8	100
Totaal	2.014	100	466	100	100	953	100	100

In Hoofdstuk 2 is reeds aangetoond, dat de oudere leden, die toetraden vóór 1940, gemiddeld grotere bedrijven hadden dan de nieuwere leden, die sedert 1945 lid zijn geworden. Tevens is in Hoofdstuk 4 gevonden, dat de grotere boeren onder de leden aanmerkelijk actiever zijn in het verenigingsleven dan de kleine boeren. Uit deze twee verschijnselen behoeft niet noodzakelijk te volgen, dat de oude leden van vóór 1940 ook meer activiteit ontwikkelen dan hun jongere collega's van na de laatste oorlog. Laatstgenoemden zijn niet alleen kortere tijd lid van de Maatschappij, maar zullen gemiddeld eveneens jonger in leeftijd zijn. De cijfers van Tabel 10 wijzen echter inderdaad uit, dat de gemiddelde activiteit van de leden met stijgende lidmaatschapsduur toeneemt (kolom 6). Alleen de groep van 1921 - 1926 valt uit de toon; dit zijn juist degenen, die lid werden, toen het verenigingsleven binnen de G.M.v.L. een achteruitgang vertoonde. Hoe dit ook zij, uit de activiteitsgetallen van kolom 6 mag wel de conclusie worden getrokken, dat de activiteit van de leden van na 1945 in het algemeen enigszins kleiner is dan die van hun vooroorlogse collega's. Opvallend is verder, dat de oudste leden, toegetreden vóór 1921, het meest actief zijn. Het is typisch, dat alle groepen leden (naar lidmaatschapsduur) relatief evenveel passieve leden opleveren, met uitzondering van de groep van 1936 - 1941, waarvoor het passiviteitsgetal iets lager dan 100, n.l. 92, is.

Tussen de 3 groepen van landbouwgebieden komen onderling nogal enige verschillen voor, ofschoon de naoorlogse leden toch wel over de gehele linie van minder activiteit blijken te geven dan de oudere leden. Op de Veluwe slaan eerstgenoemden nog het beste figuur, in het Rivierengebied het slechtste. Hier doet de kwestie van de bedrijfsgrootte waarschijnlijk zijn invloed weer gelden. De leden, toegetreden vóór 1921, blijken op de Veluwe en in het bijzonder in de Graafschap het actiefst te zijn; in het Rivierengebied blijven zij beneden het gemiddelde.

Daar 60% van alle leden eerst na 1945 als lid is toegetreden, is het duidelijk, dat de meerderheid van de middelmatige en passieve leden zich bevindt bij hen, die zich nog slechts betrekkelijk kort geleden, d. w. z. sedert 1945, aansloten.

S A M E N V A T T I N G

De uitkomsten van dit onderzoek naar de activiteit van de leden van de Geldersche Maatschappij van Landbouw laten zich samenvatten in de volgende punten.

1. Verdeelt men de grondgebruikers in Gelderland naar de bedrijfsgrootte in twee groepen, t. w. de kleine boeren (minder dan 10 ha cultuurgrond) en de grotere boeren (10 ha en meer cultuurgrond), dan vormen deze beide groepen de navolgende percentages van:

	% kleine boeren	% grotere boeren
alle grondgebruikers in Gelderland	80	20
de leden van de G. M. v. L.	65	35
de actieve leden	56	44
de bestuursleden	41	59

2. Van alle huidige leden van de G. M. v. L. is 40% reeds vóór de Tweede Wereldoorlog als lid toegetreden, 60% heeft zich eerst daarna aangesloten.

3. De kleine en de grotere boeren zijn in de beide groepen sub 2 als volgt vertegenwoordigd:

	% kleine boeren	% grotere boeren
vooorlogse leden	57	43
naoorlogse leden	74	26

4. De activiteit van de leden is in de Graafschap Zutphen het geringst, hetgeen blijkt uit onderstaande percentages:

	Gelderland	Graafschap Zutphen
	%	%
passieve leden	49	60
matig actieve leden	27	21
actieve leden	24	19
totaal	100	100

5. De relatie tussen activiteit en bedrijfsgrootte leidt tot de volgende percentages (voor geheel Gelderland):

	% kleine boeren	% grotere boeren
passieve leden	71	29
actieve leden	56	44

6. Het verband tussen activiteit en lidmaatschapsduur wordt (voor geheel Gelderland) weergegeven door de cijfers:

	% vóóroorlogse leden	% naoorlogse leden
passieve leden	40	60
actieve leden	47	53

7. Vergelijking van bovenstaande gegevens toont aan, dat de activiteit het geringst is onder de kleine boeren en de naoorlogse leden, terwijl regionaal gezien in de Graafschap Zutphen in het algemeen, zowel in absolute als in relatieve zin, het grootste aantal passieve leden voorkomt.

8. Ter stimulering van de activiteit van de leden zou het aanbeveling verdienen:

a. de grootste afdelingen, in het bijzonder in de Graafschap Zutphen, te splitsen in onderafdelingen of kleinere afdelingen;

b. meer kleine boeren in de afdelingsbesturen op te nemen; hierdoor zal de activiteit van de groep der kleine boeren onder de leden zeer waarschijnlijk toenemen, terwijl het te verwachten is, dat tevens meer kleine boeren als lid tot de G. M. v. L. zullen toetreden.

SUMMARY

ACTIVE PARTICIPATION OF MEMBERS
IN A DUTCH FARMERS' UNION

In a former bulletin of the Department of Rural Sociology at Wageningen some facts were presented on the extent to which farmers belonged to one of the 23 farmers' unions in the Netherlands. For all agricultural districts figures were given for the numbers of those who belonged and who did not belong to a union. It was shown that besides regional differences, the size of farm was an important factor influencing the participation in farmers' unions. However, it is a well known fact that though many farmers join a union, not all of them participate actively in the functions of the unions. Relatively many members never attend a meeting of the local affiliate and must be classified as "paper" members. No exact figures about their number, however, could be ascertained. In order to gain some idea on this subject, a pilot study was made in a 20 % sample of the members of one of the unions, the Guelderland Society of Agriculture (G. M. v. L.). The sample contained 20 local affiliates of different size having a total of almost 2,000 members. Size of farm and year of joining were obtained for all of them from the central membership register. The secretaries of the local affiliates were asked to classify the members as active, fairly active, or non-active, evidenced by their attending the meetings and taking part in other activities. Finally, the executive functions of the members in the union were also known.

Major findings

1. Only 25 % of the members were considered as active, another 25 % as fairly active, and 50 % as passive members (Table 6).
2. A hundred years ago very few members of the G. M. v. L. were farmers, but in due course their proportion in membership composition increased, and now it amounts to almost 90 % (Table 1). Size of farm, however, is a selective factor in participation, since bigger farmers are overrepresented in the membership composition (Table 2). Yet, the figures presented in the tables 4 and 5 indicate that after the liberation in 1945 the smaller farmers joined the union to a greater extent than before the war, and that there is a tendency for the membership composition to be comprised more and more of all farmers. The executive functionaries, however, are still in most cases the bigger farmers (see Table 7), a situation which can partly be explained by the fact that bigger farmers participate

to a greater extent than do smaller farmers (Table 8). A comparison of four groups of farmers, all farmers in Guelderland, all members of the G. M. v. L., all actively participating members, and the members with executive functions, by size of farm, is given in Table 9 and Diagram 2.

3. Most of the members joined the G. M. v. L. in the period of 1945/1950, but many already belonged before the war (Table 3 and Diagram 1). Differences in size of farm by period of joining are rather conspicuous. As to the relation between period of joining and active participation, those who joined after the war seem to be less active (Table 10).

Bijlage I

LEDEN EN BESTUURSLEDEN VAN DE G.M.v.L.
 NAAR BEDRIJFSGROOTTE IN DRIE GROEPEN
 VAN LANDBOUWGEBIEDEN

(Appendix I. Members and executive members of the G. M. v. L.
 by size of farm and agricultural district)

Bedrijfs­grootte (Size of farm)	Alle leden (All members)		Bestuursleden (Executives)		Concentratie- getal
	Abs.	%	Abs.	%	5 in % van 3
1	2	3	4	5	6
Veluweblok					
1 - 5 ha	822	38	39	23	61
5 - 10 ha	806	38	55	33	87
10 - 15 ha	262	12	24	14	117
15 - 30 ha	205	10	39	23	230
30 ha en meer	48	2	11	7	350
Totaal	2.143	100	168	100	100
Graafschap Zutphen					
1 - 5 ha	755	19	16	9	47
5 - 10 ha	1.714	43	48	28	65
10 - 15 ha	901	23	48	28	122
15 - 30 ha	552	14	48	28	200
30 ha en meer	45	1	14	8	800
Totaal	3.967	100	174	100	100
Rivierengebied					
1 - 5 ha	587	26	31	16	62
5 - 10 ha	694	31	32	16	52
10 - 15 ha	315	14	27	14	100
15 - 30 ha	451	20	71	36	180
30 ha en meer	176	8	37	19	238
Totaal	2.223	100	198	100	100

Bijlage II

ACTIVITEIT VAN DE LEDEN VAN DE G.M.v.L.
 NAAR BEDRIJFSGROOTTE PER GROEP
 VAN LANDBOUWGEBIEDEN

(Appendix II. Extent of activity of members by size of farm and agricultural district)

Bedrijfs grootte (Size of farm)	Alle leden (All members)		Actieve leden (Active members)		Acti- teits- getal	Passieve leden (Passive members)		Passi- viteits- getal
	Abs.	%	Abs.	%	5 in % van 3	Abs.	%	8 in % van 3
1	2	3	4	5	6	7	8	9
Veluweblok								
minder dan 1 ha	67	13	19	12	92	31	16	123
1 - 5 ha	199	37	37	24	65	79	40	108
5 - 10 ha	187	35	67	44	126	55	28	80
10 - 15 ha	41	8	15	10	125	13	7	88
15 - 30 ha	31	6	11	7	117	15	8	133
30 ha en meer	11	2	4	3	150	5	3	150
Totaal	536	100	153	100	100	198	100	100
Graafschap Zutphen								
minder dan 1 ha	120	13	27	15	115	68	12	92
1 - 5 ha	166	17	16	9	53	122	21	124
5 - 10 ha	352	37	54	30	81	227	40	108
10 - 15 ha	188	20	36	20	100	104	18	90
15 - 30 ha	126	13	38	21	162	52	9	69
30 ha en meer	10	1	9	5	500	1	0	0
Totaal	962	100	180	100	100	574	100	100
Rivierengebied								
minder dan 1 ha	80	17	14	11	65	43	24	141
1 - 5 ha	90	19	18	14	74	46	25	132
5 - 10 ha	138	29	33	26	90	50	27	93
10 - 15 ha	68	15	23	18	120	24	13	87
15 - 30 ha	74	16	34	26	156	15	8	50
30 ha en meer	19	4	7	5	125	5	3	75
Totaal	469	100	129	100	100	183	100	100

Bijlage III

ACTIVITEIT VAN DE LEDEN VAN DE G.M.v.L.
 NAAR PERIODE VAN TOETREDING PER
 GROEP VAN LANDBOUWGEBIEDEN

(Appendix III. Extent of activity of members by period of joining
 and agricultural district)

Periode van toetreding (Period of joining)	Alle leden (All members)		Actieve leden (Active members)		Activiteitsgetal	Passieve leden (Passive members)		Passiviteitsgetal
	Abs.	%	Abs.	%	5 in % van 3	Abs.	%	8 in % van 3
1	2	3	4	5	6	7	8	9
Veluweblok								
1950-1955	135	25	35	23	92	42	21	84
1945-1950	208	38	52	34	90	79	40	105
1936-1941	77	14	27	18	129	28	14	100
1931-1936	51	9	20	13	144	20	10	111
1926-1931	20	4	4	3	75	10	5	125
1921-1926	13	2	1	1	50	8	4	200
vóór 1921	41	8	15	10	125	13	7	88
Totaal	545	100	154	100	100	200	100	100
Graafschap Zutphen								
1950-1955	147	15	24	13	87	90	16	107
1945-1950	404	41	60	33	81	235	41	100
1936-1941	108	11	18	10	91	66	12	109
1931-1936	123	13	24	13	100	70	12	92
1926-1931	63	6	14	8	133	39	7	117
1921-1926	37	4	9	5	125	20	4	100
vóór 1921	100	10	32	18	180	50	9	90
Totaal	982	100	181	100	100	570	100	100
Rivieren-gebied								
1950-1955	84	17	13	10	59	43	24	141
1945-1950	223	46	61	47	102	83	45	98
1936-1941	55	11	17	13	118	15	8	73
1931-1936	46	10	16	12	120	14	8	80
1926-1931	31	6	14	11	183	6	3	50
1921-1926	25	5	4	3	60	12	7	140
vóór 1921	23	5	6	5	100	10	6	120
Totaal	487	100	131	100	100	183	100	100

